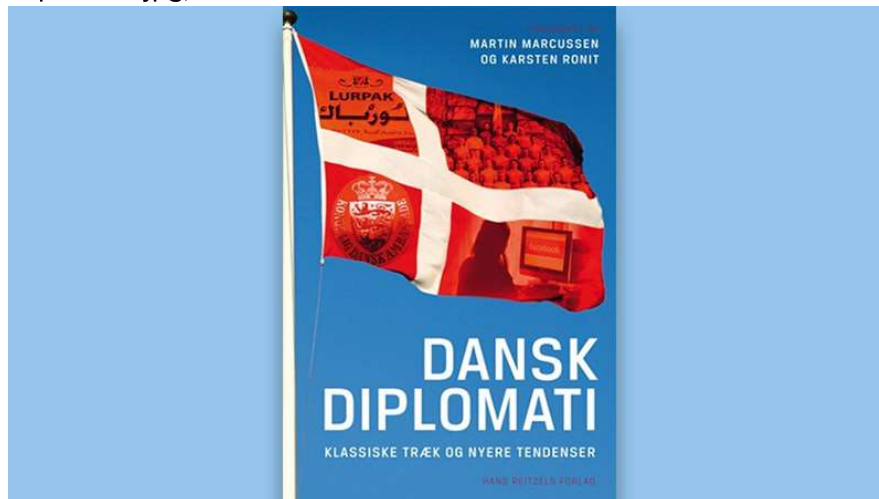


Strategi

Dansk Diplomati – Klassiske træk og nye tendenser

(<https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/6615/7519/5555/Dansk-Diplomati.jpg>)

(<https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/6615/7519/5555/Dansk-Diplomati.jpg>)



()

Forfatter: Martin Marcussen og Karsten Ronit m.fl.

Forlag: Hans Reitzels Forlag

Diverse: Udgivet 2014, 268 sider; pris: 310 kr.

Anmelder: Eleonore af Schaumburg-Lippe, MA, Sikkerhed & Diplomati, HD 2. del, Organisation og Ledelse.

I samarbejde med Lektor Karsten Ronit har Professor Martin Marcussen skrevet bogen "Dansk Diplomati- Klassiske træk og Nye Tendenser", som beskriver det danske diplomatiset i en udenrigsministeriel kontekst. Bogen udkom i 2014, men er stadig relevant i 2018.

Bogen er opdelt i 12 kapitler med bidrag fra flere førende eksperter. Hvert kapitel er opbygget med en historisk beskrivelse fra temaets spæde begyndelse til 2014.

Fra første kapitel og frem bevæger bogen sig dybere ned i de forskellige diplomatiske områder såsom klassisk kriediplomati, energidiplomati mm. Og de forskellige former for diplomati udvides som begreb til nyere tendenser, der peger i retning af et mere sektorbaseret og netværksorienteret diplomati.

Ifølge Marcussen og Ronit er der en stor viden om dansk udenrigspolitik, men kun en sporadisk viden om diplomatiet bag. Bevidst arbejder de med en udvidet forståelse af begrebet "diplomati", for at skabe mere viden om de danske aktører på den udenrigs-politiske scene, der ikke har en udenrigsministeriel baggrund. Og ikke mindst for at belyse de konflikter der evt. kan opstå i et samarbejde med aktørerne, som ikke direkte ligger under for en politisk linje.

Overordnet set kommer forfatterne ganske godt i mål med hensyn til det klassiske diplomati, men deres viden "bagved" det danske diplomati samt indblik i de relationelle konflikter forbliver i det skjulte. Man skal ikke forvente en bog, der løfter sløret for konflikter, men til gengæld får læseren indsigt i relationerne mellem Udenrigsministeriet, de private aktører og sektorministerierne.

Marcussen og Ronit er dygtige teoretikere, og derfor er første kapitel, som fokuserer på diplomatiet som begreb og diplomatiets kobling mellem offentlige og private aktører, skrevet og opbygget som var det en afhandling på universitetet. Det giver bogen et lidt tungt udgangspunkt.

Kapitel to "Det danske Diplomatis etablering" er interessant. Her gennemgås diplomatiets historie inspireret af tankegangen – kend din historie - derved kender du din fremtid. Den nok største interesse for Krigsvidenskabs læsere er dels beskrivelsen af hvilken diplomatisk praksis, der udspillede sig, før der eksisterede en ministeriel ramme i Udenrigsministeriet. Dels det Danske diplomatis udvikling fra 1648 til 1900-tallet med fokus på samspillet mellem udetjenesten i form af de udsendte diplomater og ministeriet og dets ledelse. Afsnittene om kommunikationsmidler er fornøjelige at læse, bl.a. fremkomsten af telegraphen samt afsnittet om Det kongelige Diplomati, der var lig kongelige ægteskaber og politiske alliancer.

I kapitel tre beskrives rammerne for nyere dansk udenrigspolitik. Der er foretaget en omfattende research i arkiverne, og gamle breve er fundet i arkivernes gemmer. I kapitlet kan man læse om dansk udenrigspolitik fra 1864 til Første Verdenskrig under Scavenius og Estrup. Forfatteren af kapitlet Jørgen Østrøm Møller beskriver ganske detaljeret hvordan han mener, at det fra dansk side helt frem til 1945 var et af diplomatiets opgaver at forøge manøvrerummet, og han mener at Danmark fejlede i 1930 i sin vurdering af forholdene omkring os, og at det påvirkede Danmark i 1940'erne, hvor Scavenius førte en politik, som holdt det nazistiske Tyskland på afstand,

Vi får også indsigt i Henrik Kaufmanns gøren i Washington, og ikke mindst USA's ønske i 1957 om at stationere atomvåben på Grønland jf. det såkaldte HC Hansen-brev. I kapitlet uddybes også Danmarks indtræden i EU 1. januar 1973 og afstemningerne i 1992, der skabte et traume for udenrigstjenesten, som den næppe siden har overvundet. Tiden i det 20. århundrede er præget af besættelsestiden, tilslutningen til NATO, accepten af USA's atomvåben på Thulebasen, EU-tilslutningen samt den aktive/passive europapolitik og Danmarks deltagelse i militæraktionerne fra 1990 til 2014.

Kapitlerne fire, fem og seks retter opmærksomheden mod nogle af de mere nutidige udfordringer og udviklingstendenser, som det udenrigsministerielle diplomati står over for.

Krisediplomatiet er temaet for det teoretiske kapitel fire. Kapitlet fokuserer på nye diplomatiske områder, såsom at styre Danmark gennem kriser med internationalt ophav, sikring af konsulær service til danskere i krise i udlandet og ikke mindst koordinering af informationsniveauet under en krise.

Offentlighedsdiplomati og medialisering af diplomati er temaerne for kapitel fem og seks. Det gode råd til læserne er at lade positive historier overskygge de negative. Kapitel seks er mere kommunikationsteoretisk funderet, og fra 2014-2018 er der sket en hastig udvikling på medialiseringsområdet. Kapitlet er dog stadig relevant, da det sætter en spændende diskussion i gang om TV-nyhedsmedierne og politisk magt, TV's prioritering af udenrigshistorier, samt hvor essentielt det er at få nyheder på mediedagsordenen.

Kapitel syv omhandler markedsdiplomati og dansk eksportfremme siden Første Verdenskrig og den danske relation til EF/EU. Kapitlet er interessant, fordi man som læser får indsigt i de danske forbehold, før, under og efter EF/EU.

Fødevarerdiplomati, kapitel otte, er et læseværdigt kapitel med meget spændende historiske betragtninger fra Første Verdenskrig. Med et historisk tilbageblik inden for landbrugssektoren beskriver Peter Nedergaard bl.a. relationerne til erhvervslivets daværende vigtigste eksportmarkeder Tyskland, USA og Storbritannien.

Energidiplomati er det eneste kapitel med brancheinterviews, hvilket klæder bogen. De fleste energivirksomheder har public affairs-afdelinger, der er med under internationale forhandlinger. Sikkerhedspolitisk har de meget at sige med hensyn til forsyningssikkerhed. Energidiplomati bliver derfor set som et nyere eksempel på privat diplomati linket mellem bl.a. Udenrigsministeriet, Dong og Vindmølleindustrien.

Carsten Strøby Jensen skriver i kapitel ti om Arbejdsmarkedsdiplomati herunder arbejdstagerorganisationernes diplomati. Kapitlet belyser hvordan det diplomatiske system spiller sammen med arbejdsmarkedets parter i Danmark. Og hvordan Flexicurity-modellen bruges til at promovere Danmark som et land, der er værd at investere i. Diplomati bliver til et multiinteresse-diplomati, hvor soft power er lig med magt til at sætte dagsordenen uafhængig af regeringen og Udenrigsministeriet.

Hans Bondes kapitel om Idrætsdiplomati som diplomatisk icebreaker er et must at læse. Sjældent har man læst et så utroligt velskrevet indlæg. Historisk set redegør han for Idræt som et redskab for udenrigspolitisk markering, og det kommer der mange gode historier ud af.

"Dansk Diplomati – Klassiske træk og nye tendenser" er en velskrevet bog, men der er et større fokus på klassiske træk end på nyere tendenser. En af bogens svagheder er de manglende bud på fremtidsscenarier. Bogen får tre faner, fordi den er et rigtig godt opslagsværk - især for studerende og historisk interesserede, der gerne vil vide mere om diplomati.

